

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอน การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์ เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำไปตีประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันตีประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชของข้าว (*Oryza sativa* L.) พันธุ์หอมนาคา ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าว เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพันธุ์พืชดังกล่าว ให้ทราบโดยทั่วกัน ปรากฏ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจนว่าการยื่นคำขอ ให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนฯ ดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๐ ๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันตีประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางสาวเสริมสุข สลักเพชร)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ข้าว (*Oryza sativa* L.)

พันธุ์หอมนาคา

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ - สกุล

1. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ที่อยู่

1. เลขที่ 111 อุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120
2. เลขที่ 50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900
3. เลขที่ 128 ถนนห้วยแก้ว ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

โทรศัพท์

1. 02-564-7000 ต่อ 1321
2. 02-579-5578
3. 05-392-1444

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ข้าว “พันธุ์หอมนาคา” เป็นข้าวเหนียวได้จากการผสมระหว่างข้าวสายพันธุ์ RGD10033-77-MS22 เป็นสายพันธุ์แม่ และข้าวสายพันธุ์ RGD11169-MS8-5 เป็นสายพันธุ์พ่อ ที่ห้องปฏิบัติการค้นหาและใช้ประโยชน์ยีนข้าว ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เมื่อปี พ.ศ. 2556 จนได้ลูกผสมชั่วรุ่นแรก (F_1) ปล่อยให้มีการผสมตัวเองได้ลูกผสมชั่วรุ่น 2 (F_2) แล้วคัดเลือกลักษณะไม่ไวต่อช่วงแสง ลักษณะทรงต้นที่ให้ผลผลิตดี การติดเมล็ดดี รูปร่างเมล็ดเรียวยาว ลักษณะข้าวเหนียว โดยวิธีสืบประวัติ คัดเลือกต่อเนื่องในลักษณะเดียวกันในชั่วรุ่นที่ 3 (F_3) จากนั้นคัดเลือกลักษณะความหอม ทนน้ำท่วมฉับพลัน ด้านทานโรคไหม้ ด้านทานโรคขอบใบแห้ง โดยใช้เครื่องหมายโมเลกุลช่วยในการคัดเลือก ในประชากรชั่วรุ่นที่ 4 (F_4) และชั่วรุ่นที่ 5 (F_5) จนได้ต้นข้าวที่มีลักษณะเป็นข้าวเหนียว ไม่ไวต่อช่วงแสง มีความหอม ทนน้ำท่วมฉับพลัน ด้านทานโรคไหม้และโรคขอบใบแห้ง จากนั้นปล่อยให้ผสมตัวเองและเก็บจนถึงชั่วรุ่นที่ 6 (F_6) หลังจากนั้น นำข้าวประชากรชั่วรุ่นที่ 6 (F_6) มาประเมินลักษณะทนน้ำท่วมฉับพลัน ลักษณะต้านทานโรคไหม้ ลักษณะต้านทานโรคไหม้ และลักษณะผลผลิต และองค์ประกอบผลผลิต ณ ห้องปฏิบัติการค้นหาและใช้ประโยชน์ยีนข้าว ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในปี พ.ศ. 2560 - 2561 และประเมินลักษณะคุณภาพการหุงต้มในทางกายภาพและทางเคมี ณ ห้องปฏิบัติการค้นหาและใช้ประโยชน์ยีนข้าว ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ในปี พ.ศ. 2561 และปลูกทดสอบในแปลงเกษตรกร ณ จังหวัดลำปาง จังหวัดพะเยา และจังหวัดเชียงราย ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เมื่อปี พ.ศ. 2562 จนคัดเลือกได้ข้าวเหนียว “พันธุ์หอมนาคา”

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ข้าว ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Oryza sativa</i> L. วงศ์ Poaceae พีชล้มลุก ข้าวเหนียว ไม่ไวต่อช่วงแสง
ต้น	ทรงกอตั้ง เส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้นขนาด 5 มิลลิเมตร ความสูงของต้นวัดถึงคอรวง 126 เซนติเมตร ปล้องสีเหลืองอ่อน
ใบ	ใบสีเขียว รูปแถบ กว้าง 1.8 เซนติเมตร ยาว 43.0 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบเรียบ แผ่นใบมีขน กาบใบ สีเขียว การแก่ของใบช้า ลิ้นใบสีขาว ปลายแยกสองแฉก ยาว 10 มิลลิเมตร หูใบสีเขียวอ่อน ข้อต่อใบสีเขียวอ่อน มุมใบตรงเป็นแนวนอน ใบตรงกว้าง 1.2 เซนติเมตร ยาว 27.4 เซนติเมตร
ดอก/ช่อดอก	ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง จำนวนรวงต่อกอ 12 รวง การแตกกระแฉ่ ปานกลาง คอรวงสั้น กลีบรองดอก (ดอกย่อย 2 ดอกกลางที่ลดรูปเหลือเฉพาะ กาบกลาง) สีฟาง ยอดเกสรเพศ เมียสีขาว ความยาวของรวงระยะเก็บเกี่ยว 23 เซนติเมตร จำนวนเมล็ดต่อรวง 163 เมล็ด การติดเมล็ดร้อยละ 80.47
เมล็ด	เปลือกเมล็ดสีฟาง ขนสั้น เมล็ดไม่มีหาง ปลายสีฟาง ขนาดเมล็ดข้าวเปลือก กว้าง 2.39 มิลลิเมตร ยาว 10.19 มิลลิเมตร หนา 1.95 มิลลิเมตร น้ำหนักข้าวเปลือก 1,000 เมล็ด 29.5 กรัม ข้าวกล้องสีขาว ขนาดเมล็ดข้าวกล้อง กว้าง 2.17 มิลลิเมตร ยาว 6.97 มิลลิเมตร หนา 1.80 มิลลิเมตร ข้าวสารสีขาวขุ่น ขนาดเมล็ดข้าวสาร กว้าง 1.89 มิลลิเมตร ยาว 6.88 มิลลิเมตร หนา 1.66 มิลลิเมตร ผลผลิตเฉลี่ย 930 กิโลกรัมต่อไร่

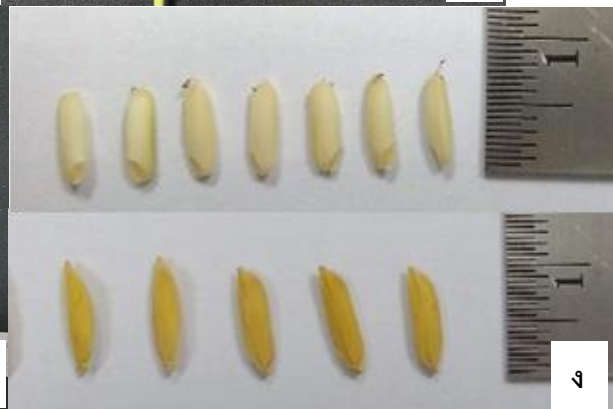
ก

ข

ค

ง

ภาพ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของต้นข้าวพันธุ์หอมนาคา
ก ทรงต้น ข-ค รวงข้าว ง เมล็ด

ข้าวพันธุ์หอมนาคา